

การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนโดยรูปแบบRtl (Response to Intervention :Rtl)

ประพิมพ์พงศ์ วัฒนารัตน์¹

Prapimpong Wattanarat¹

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ : Response to intervention (Rtl) เป็นวิธีการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรูปแบบใหม่ โดยค้นหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ และให้ความช่วยเหลือระยะเริ่มต้นแก่นักเรียนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ การจัดการศึกษาแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นกระบวนการใหม่ในการสอน การประเมินผล และการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถค้นหานักเรียนที่กำลังมีปัญหาได้อย่างทันท่วงที หลักการสำคัญในการใช้รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ระยะที่ 1 (Tier 1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (Tier 2) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อนโดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ระยะที่ 3 (Tier 3) เป็นการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน

ABSTRACT

Response to intervention was a new systematic approach in detecting and helping, at early stage, the children who were the high-risk group. Rtl encompassed the effective teaching, measurement strategies, helping techniques for children who faced learning difficulties. This model was devised into 3 Tiers: In Tier 1, all children were taught by good teachers using effective teaching strategies. In Tier 2, the children who were behind peer academically were helped in small groups with regular assessment and monitoring. In Tier 3, children were determined learning disabilities and were assisted individually using specific strategies.

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

เด็กที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มักได้รับการตีตราว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือ เด็กแอลดี ทั้งที่ปัญหาที่เด็กอ่านไม่ได้อาจมาจากหลายสาเหตุ อันได้แก่ ปัญหาด้านครอบครัว ขาดการเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็ก หรือวิธีการสอนของครู ซึ่งพบว่าการศึกษาที่ไม่ได้สอนเด็กอย่างจริงจัง ทำให้เกิดปัญหาด้านการอ่านซึ่งส่งผลทำให้เกิดปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำอย่างน่าเป็นห่วงเช่นในปัจจุบัน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งผลต่อคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนหากปล่อยปละละเลยไม่มีการพัฒนาแก้ไขในแนวทางที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรก ก็คงยากที่จะพัฒนา

ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนปัจจุบันนี้ พบว่านักเรียนจำนวนไม่น้อยมีความบกพร่องเพียงเล็กน้อยและเห็นไม่ชัดเจนในระยะแรก ครูผู้สอนที่ไม่เชี่ยวชาญจะไม่สามารถสังเกตเห็นความแตกต่างและให้การช่วยเหลือได้ทันที่ว่าการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนดังกล่าวทำได้เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางการเรียนมากขึ้นแล้วหรือช่วยเหลือเมื่อมีผลการเรียนตกต่ำหรือเป็นปัญหาอย่างชัดเจนจะแก้ปัญหายากขึ้นมาก

บุคลากรทางการศึกษาควรหาทางแก้ไขก่อนที่ปัญหานั้นมีความรุนแรงมากขึ้น สำหรับในบทความนี้ ผู้เขียนขอเสนอทางเลือกให้ผู้สอนทุกท่าน นำไปใช้ในการช่วยเหลือจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนของตนเอง ก็คือการจัดการศึกษาแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RtI) ซึ่งเป็นกระบวนการใหม่ในการสอน การประเมินผล และการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถค้นหาเด็กนักเรียนที่กำลังมีปัญหาได้อย่างทันที่ทั้งนี้เพื่อลดจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หรือเด็กแอลดีให้มี

จำนวนน้อยลงในบทความนี้ ผู้เขียนจะอธิบายถึงโครงสร้างแนวคิด RtI คำจำกัดความส่วนประกอบสำคัญต่างๆ รวมถึงอธิบายขั้นตอนต่างๆ ทั้งนี้เพื่อโรงเรียนจะนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ความเป็นมาของ RtI

Response to Intervention หรือเรียกกันว่า RtI มีนักการศึกษาได้บัญญัติคำศัพท์นี้ขึ้นไว้หลายคำ ได้แก่ การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ การตอบสนองต่อการสอน การจัดการศึกษาแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ซึ่งทั้งหมดนี้มีจุดประสงค์เดียวกันคือการพัฒนาผู้เรียนที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ ช่วยเหลือโดยการค้นหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ และให้ความช่วยเหลือระยะเริ่มต้นแก่นักเรียนซึ่งมีความเสี่ยงต่อการมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจตรงกันผู้เขียนขอเลือกใช้คำว่า การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ซึ่งมีความเป็นมาและแนวคิดดังต่อไปนี้

ก่อนที่จะมีการประกาศใช้กฎหมาย No Child Left Behind Act of 2001 (NCLB) (2001) ของประเทศสหรัฐอเมริกา มีเด็กจำนวนนับล้านคนที่ต้องออกจากโรงเรียนโดยที่ยังไม่มีทักษะพื้นฐานที่เพียงพอ โดยกฎหมาย No Child Left Behind Act of 2001 (NCLB) เป็นนโยบายด้านการศึกษาเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2001 ที่ออกมาเพื่อควบคุมมาตรฐานการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนในระบบการศึกษาปกติซึ่งส่งผลดีต่อผู้มีความยากลำบากในการเรียนรู้ เนื่องจากกฎหมาย NCLB กำหนดให้โรงเรียนมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทุกคน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทันทีก่อนผู้เรียน

จะประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยการปิดช่องว่างทันทีเมื่อพบปัญหา กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นให้โรงเรียนรับผิดชอบด้านการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กทุกคน ซึ่งเป้าหมายหนึ่งของกฎหมาย NCLB คือ เด็กทุกคนจะสามารถอ่านได้ตามระดับชั้น หลังจากที่เด็กจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (มิลิวลีย์ ธรรมแสง, 2552, หน้า 13) ดังนั้นกฎหมาย NCLB ได้พยายามหาแนวทางที่จะลดช่องว่างในด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ซึ่งรูปแบบนี้เป็นการป้องกันปัญหาทางวิชาการ โดยให้ความสนใจกับปัญหาของเด็กและมุ่งเน้นสร้างพัฒนาการให้กับนักเรียนทุกคน และต้องมั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการเรียนการสอนจากครูที่มีคุณภาพ ซึ่งวิธีที่ใช้ในการสอนจะต้องอ้างอิงกับงานวิจัย โดยกำหนดให้แต่ละรัฐ เขตพื้นที่โรงเรียนช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มทันทีที่พบปัญหา เพื่อป้องกันความล้มเหลวทางการเรียน รูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือจะสามารถช่วยในการตัดสินใจ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (แอลดี) เพื่อรับบริการทางการศึกษาพิเศษ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามารถนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินความบกพร่องของผู้เรียนด้วย ครูสามารถให้การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนตั้งแต่ระยะแรกได้ถึงร้อยละ 80 ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาอีก ร้อยละ 15 นั้นได้รับความช่วยเหลือในระยะที่สอง ดังนั้นจึงเหลือนักเรียนที่มีปัญหาจริง ๆ และต้องได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น (Kritzer, 2011, p.8)

นอกจากนี้ยังมีกฎหมาย Individuals with Disabilities Education Improvement Act (IDEIA) ซึ่งออกมาเมื่อปี ค.ศ. 2004 โดยกฎหมายนี้สะท้อนถึงแนวคิดหลักที่อยู่ในกฎหมาย NCLB ได้นำมาใช้

เฉพาะกับนักเรียนที่มีความบกพร่องเท่านั้น แนวคิดหลักของกฎหมายนี้ได้แก่ 1) เด็กทุกคนที่มีความบกพร่องจะต้องได้รับการประเมินประจำปีกับทางรัฐจัดขึ้น 2) ก่อนที่จะตัดสินว่านักเรียนคนใดคนหนึ่งจำเป็นต้องรับบริการทางการศึกษาพิเศษนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนคนนั้นจะต้องรับทราบผลการประเมินศักยภาพแต่ละครั้งของนักเรียนก่อน 3) จะต้องมีการพิจารณาเอกสารต่างๆ ที่แสดงว่านักเรียนได้รับการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐานหรือการอ่านและคณิตศาสตร์ โดยได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพก่อนที่นักเรียนจะได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ 4) นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องเข้ารับบริการทางการศึกษาพิเศษจะต้องมีความบกพร่อง มีอุปสรรคซึ่งเกิดจากความบกพร่องที่ขัดขวางพัฒนาการของเด็กเอง และมีเอกสารที่แสดงว่าเด็กคนนั้นๆ ต้องการความช่วยเหลือ 5) โรงเรียนสามารถใช้วิธีการสอนตามรูปแบบ RtI เพื่อจะได้พิจารณาว่าเด็กนักเรียนสมควรได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษหรือไม่

แนวคิดของ RtI

การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RtI) เป็นกระบวนการใหม่ในการสอน การประเมินผล และการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถค้นหาเด็กนักเรียนที่กำลังมีปัญหาได้อย่างทัน่วงที ซึ่งกระบวนการนี้เป็นวิธีที่ได้ผลและมีศักยภาพ โดยเป็นการช่วยเหลือด้วยวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้เด็กนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น ซึ่งผู้เขียนได้สรุปแนวคิดของ RtI ดังนี้

1. เป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีคุณภาพสูง โดยใช้วิธีสอนที่อ้างอิงกับงานวิจัย นักเรียนทุกคนจะได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่มี

การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งครูผู้สอนในระบบ การศึกษาแบบปกติถือว่ามิพบาบาทมากในห้องเรียน

2. เป็นการตรวจสอบแบบมาตรฐานเดียว โดย ที่บุคคลากรในโรงเรียนรวมถึงครูผู้สอนในห้องเรียน จะใช้ มาตรฐานการตรวจสอบด้านวิชาการของนักเรียนแบบ เดียวกัน ซึ่งสิ่งที่ใช้วัดความสามารถของนักเรียนทุกคนจะ นำมาใช้เพื่อค้นหานักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่าง ใกล้ชิดเป็นพิเศษ

3. มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงที่จะมี ปัญหาในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่ชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 (Tier 1) ระยะที่ 2 (Tier 2) และ ระยะที่ 3 (Tier 3) โดยการใช้วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพอ้างอิง จากงานวิจัย หากพบว่า นักเรียนคนนั้นยังมีปัญหาอยู่จะมี การนำการเรียนการสอนที่เหมาะสมอื่นอีกมาปรับใช้ ที่ม บุคคลากรในโรงเรียนสามารถนำวิธีการช่วยเหลือที่อิงกับ งานวิจัยโดยเลือกใช้วิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงเพื่อช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาได้

4. มีการตรวจสอบหรือการติดตามความก้าว หน้าแต่ละขั้นตอนในทุก ๆ ระยะ (Tier) โดยถือว่าเป็นสิ่ง สำคัญมากในระยะที่ 1 (Tier 1) การติดตามความก้าว หน้าจะช่วยให้ครูสามารถบอกได้ว่านักเรียนคนไหนที่ยังไม่ ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ สำหรับในระยะที่ 2 (Tier 2) และระยะที่ 3 (Tier 3) การติดตามความก้าวหน้าจะ ช่วยให้ครูสามารถวัดประสิทธิภาพของการช่วยเหลือได้ โดยสามารถปรับเปลี่ยนวิธีสอน ได้

5. การประเมินการช่วยเหลือหรือการสอนที่ เหมาะสมนั้น จะต้องนำมาใช้อย่างมีระบบ และอย่าง ต่อเนื่อง

การคัดกรองเพื่อตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยง

ขั้นตอนแรกในกระบวนการ RtI ที่สำคัญมากสำหรับ นักเรียนที่ถูกระบุว่ามีความเสี่ยงที่จะมีปัญหาในการ

เรียนรู้อีกคือ การคัดกรอง โดยการคัดกรองได้ระบุไว้ใน กฎหมาย IDEA 2004 เพื่อเป็นการคัดแยกเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้ ในปีแรกหรือปีที่ 2 หลังจากเข้ารับการศึกษา การตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยงควรจะดำเนินการ อย่างน้อย 3 ครั้งต่อ 1 ปีการศึกษา คือในช่วงต้นของการ เปิดภาคเรียน ช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยใช้วิธีการคัดกรองสำหรับนักเรียนทุก ๆ คน การ ตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยงนั้นมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นขั้นแรกหรือเป็นจุดเริ่มแรกของระยะการ ช่วยเหลือระยะที่ 2 (Tier 2) และระยะที่ 3 (Tier 3) ซึ่ง ไม่ได้ทำเพียงครั้งเดียวแต่จะดำเนินการซ้ำในระหว่างปี ในช่วงของการเรียนการสอนโดยทั่วไป (ระยะที่ 1) และ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบคัดกรองเพื่อตรวจหา นักเรียนที่มีความเสี่ยง โดยแบบคัดกรองจำเป็นต้องให้ สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน เช่น การคัดกรอง ด้านการอ่าน เพื่อวัดความเร็วในการอ่านของนักเรียน (ความคล่องในการอ่านออกเสียง) ตัวหนังสือที่ตัวที่ นักเรียนสามารถอ่านได้ใน 1 นาที (ความคล่องในการ ออกเสียงตัวอักษร) และตัวเลขที่ตัวที่นักเรียนคำนวณได้ ใน 1 นาที (ความคล่องในการคำนวณ) ซึ่งจะสามารถ รวบรวมเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการได้ ข้อมูลที่ได้จากการ คัดกรองจะถูกนำไปเปรียบเทียบทั้ง 2 กลุ่ม คือในชั้นเรียน และความสามารถเป็นรายบุคคล การเปรียบเทียบ ความสามารถของทั้ง 2 กลุ่ม จะแสดงให้เห็นความสามารถ ของนักเรียนในชั้นเรียนที่จะสามารถระบุได้ว่าเมื่อไหร่ที่ครู จะต้องให้การสนับสนุนเพิ่มเติม และความสามารถ รายบุคคลช่วยในการระบุนักเรียนที่อาจมีความเสี่ยงที่ ไม่ได้รับช่วยเหลือทักษะทางด้านวิชาการผลการคัดกรอง สามารถบอกได้ว่านักเรียนคนใดมีความเสี่ยง โดยการ เปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนกับเกณฑ์ มาตรฐาน

การตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยงนั้นโรงเรียนสามารถกำหนดรายการสิ่งที่ต้องทำในการตรวจสอบเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการซึ่งได้แก่

1. การตรวจสอบนั้นต้องแน่ใจว่าแต่ละเนื้อหาที่จะใช้นั้นเหมาะสมกับหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น
2. เตรียมและตรวจสอบสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ แฟ้มและเอกสารต่างๆ บริเวณที่ใช้ทดสอบ
3. จัดให้มีกระบวนการตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยง 3 ครั้งต่อปี
4. สร้างฐานข้อมูล เพื่อเก็บข้อมูลและคะแนนของนักเรียน
5. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินที่ได้จากระบบ เช่น แสดงกราฟ ตาราง เพื่อสามารถดูข้อมูลของนักเรียนทุกคนและนำมาเปรียบเทียบกันได้
6. เพิ่มเติมผลการประเมินในฐานข้อมูลเพื่อที่จะสามารถตรวจดูความสามารถของนักเรียนได้

ในระหว่างนั้นการคัดกรองเพื่อตรวจหานักเรียนที่มีความเสี่ยงสามารถคาดเดาทิศทางด้านวิชาการได้ว่านักเรียนคนไหนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ หรือนักเรียนคนใดไม่สามารถไปถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งจะทำให้โรงเรียนเข้าไปช่วยเหลือได้อย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ตั้งแต่ ระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) หรือ การช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) และระยะเวลาที่ 3 (Tier 3) ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันความล้มเหลวทางด้านวิชาการของนักเรียน

โครงสร้าง 3 ระยะของกระบวนการ RtI

โครงสร้าง 3 ระยะของกระบวนการ RtI แบ่งเป็นการช่วยเหลือระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) การช่วยเหลือระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) และการช่วยเหลือระยะเวลาที่ 3 (Tier 3) ระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) เป็นระดับเบื้องต้นของการช่วยเหลือในห้องเรียนปกติทั่วไป โดยวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพที่นักเรียน

ทุกคนจะได้รับ ระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) เป็นการช่วยเหลือลำดับที่สอง นักเรียนที่ถูกระบุว่ามีปัญหาในระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) จะได้รับการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) ซึ่งเป็นส่วนที่เพิ่มเติมจากหลักสูตรและการสอนในห้องเรียนปกติทั่วไป โดยจะช่วยเหลือเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่มีนักเรียน 3-5 คน ถ้านักเรียนบางคนไม่มีการตอบสนองที่เพียงพอในการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) แล้วจำเป็นต้องเพิ่มความเข้มข้นมากขึ้นซึ่งเป็นการช่วยเหลือรายบุคคล ความเข้มข้นที่มากที่สุดนี้จะเป็นการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 3 (Tier 3) ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงโครงสร้าง 3 ระยะ (Three Tier Model) ดังนี้

1. การช่วยเหลือระยะเวลาที่ 1 (Tier 1)

เป็นระยะแรกของระดับโครงสร้าง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญเพราะเป็นระดับที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ในการช่วยเหลือ เป็นรูปแบบการช่วยเหลือที่อยู่ในชั้นเรียนปกติ นักเรียนทุกคนจะได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง โดยเป็นการสอนที่มีงานวิจัยรองรับและมีคณะทำงานที่มีคุณภาพ ครูในชั้นเรียนปกติจะดำเนินการสร้างกระบวนการคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงจะล้มเหลวทางการศึกษาและค้นหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนให้มากที่สุด ทั้งนี้ผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วม โดยติดต่อสื่อสารกับครูอย่างสม่ำเสมอเข้าร่วมประชุมหรือร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน สนับสนุนและเสริมแรงครูประจำชั้น และพบกับครูเมื่อนักเรียนเริ่มแสดงถึงการมีปัญหาในการเรียน การช่วยเหลือระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) แสดงถึงระดับพื้นฐานของการสอน นักเรียนส่วนมากจะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการดี เมื่อจัดการเรียนการสอนโดยครูใช้วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) ซึ่งเปรียบเสมือนว่าระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) จะช่วยลดอัตราการเกิดนักเรียนที่มีความเสี่ยง หรือที่ได้รับผลกระทบจากการสอนน้อยโดย

มั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการสอนที่เหมาะสมโดยครูผู้สอนจะมีการติดตามความก้าวหน้ากับนักเรียนด้วย ซึ่งควรติดตามความก้าวหน้าทุก 3 สัปดาห์ เพื่อสามารถดูพัฒนาการด้านวิชาการของนักเรียนได้ นักเรียนที่ถูกระบุจากการคัดกรองว่ามีความเสี่ยงจะต้องได้รับการติดตามประเมินบ่อยมากขึ้น โดยติดตามความก้าวหน้าทุกสัปดาห์ในช่วงเวลา 5-6 สัปดาห์ หลังจากการคัดกรองในระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) นี่เป็นการชี้วัดโดยรวมของครูว่าใช้วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ สอนโดยมีงานวิจัยรองรับหรือไม่ และสามารถระบุได้ว่านักเรียนตอบสนองต่อการสอนของครูหรือไม่ ถ้าครูใช้วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพแล้ว นักเรียนที่ระบุว่าไม่ตอบสนองต่อการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) ต่อไป

2. การช่วยเหลือระยะเวลาที่ 2 (Tier 2)

จากการคัดกรองในระยะเวลาที่ 1 ที่ระบุนักเรียนที่อาจมีความเสี่ยงในการเรียนรู้โดยเฉพาะทางวิชาการ เมื่อการคัดกรองนักเรียนชี้ชัดว่านักเรียนอาจมีความเสี่ยงมีปัญหาด้านการเรียนรู้ในระดับเดียวกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยโรงเรียนได้ทำการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่กำหนด 5-6 สัปดาห์ ถ้านักเรียนมีการตอบสนองที่ดีของการสอนในระยะเวลาที่ 1 (Tier 1) นักเรียนไม่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Compton, Fuchs, Fuchs & Bryant, 2006) เพราะการช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 2 (Tier 2) คือการพิจารณาให้การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ตอบสนองในระยะเวลาที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนของนักเรียน การช่วยเหลือจะกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ มีระยะเวลาครั้งละ 30 -60 นาที ในช่วงเวลา 9 -12 สัปดาห์ โดยจะมีครูติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ สำหรับการช่วยเหลือ

ระยะนี้ครูจำเป็นต้องตั้งเกณฑ์เพื่อพิจารณาว่านักเรียนควรได้รับการช่วยเหลือต่อไปหรือไม่ หากความสามารถของนักเรียนคนนั้นอยู่ในระดับที่ตรงตามเกณฑ์หรือเท่ากับเพื่อน ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน นักเรียนก็จะกลับไปสู่ระยะที่ 1 (Tier 1) ได้ หากความสามารถของนักเรียนคนนั้นยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเพื่อน ๆ ในชั้นเดียวกันแต่มีพัฒนาการที่น่าพอใจเมื่อเทียบกับเกณฑ์เป้า หมายที่ตั้งไว้แล้ว นักเรียนคนนั้นก็จะยังอยู่ในการช่วยเหลือ ระยะที่ 2 (Tier 2) ต่อไป และในกรณีที่นักเรียนยังไม่มีความก้าวหน้า จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือในระยะเวลาที่ 3 (Tier 3)

3. การช่วยเหลือระยะเวลาที่ 3 (Tier 3)

เป็นรูปแบบการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเข้มข้นสำหรับนักเรียน โดยจะเป็นการช่วยเหลือเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนแต่ละคน ระยะนี้ ถือเป็นระดับที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือแก่ผู้ที่มีความบกพร่องระดับรุนแรง โดยผู้สอนที่มีคุณภาพ และเป็นการช่วยเหลือที่มีศักยภาพมาก ทั้งนี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน วิธีการสอนให้มีระดับความเข้มข้นมากขึ้น ปรับหลักสูตร เป้าหมายการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้ได้มากที่สุด หากนักเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จ ทีมสหวิชาชีพจะพิจารณาความต้องการในการเข้ารับบริการทางการศึกษาพิเศษของนักเรียนต่อไป

ความสำเร็จของ RtI

ผลการวิจัย ของเวย์ไลน์น่า-ทอมสัน และฮิกซ์แมน (Vaughn, Linan-Thompson, & Hickman, 2003) ได้ศึกษาการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (RtI) เพื่อค้นหานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยได้ศึกษาโดยการนำรูปแบบการตอบสนองต่อ

การช่วยเหลือ (RTI) เป็นวิธีการเพื่อค้นหานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน (LD) มาใช้ โดยครูผู้สอนให้การช่วยเหลือในระยะแรกแก่นักเรียน โดยการคัดกรอง ประเมินระดับการอ่าน และติดตามพัฒนาการของนักเรียน มีการสอนการอ่านเพิ่มให้แก่นักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านการอ่าน 10 สัปดาห์ 20 สัปดาห์ และ 30 สัปดาห์ จำนวน 45 คน โดยครูประจำชั้นจะเลือกนักเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือ และนักเรียนจะถูกจัดลำดับความสามารถด้านการอ่าน โดยเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องได้รับการช่วยเหลือโดยจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มละ 3 คน และเข้ารับการช่วยเหลือต่ออีก 10 สัปดาห์ และนักเรียนจะถูกจัดแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ หากนักเรียนมีคะแนนถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากในช่วง 10 สัปดาห์แรกมีนักเรียนผ่าน ก็จะถูกอยู่ในกลุ่ม “Early Exit” หากผ่านเกณฑ์หลังจาก 10 สัปดาห์ที่สอง ก็อยู่ในกลุ่ม “Mid Exit” และหากผ่านเกณฑ์ในช่วงหลัง 10 สัปดาห์ที่สาม ก็จะเป็น “Late Exit” หากครบ 30 สัปดาห์แล้ว นักเรียนยังไม่ผ่าน ก็จะเรียกว่า “No Exit” หรือ “Non Responders” ผลการทดลองพบว่า จำนวนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มมีเท่า ๆ กัน มีนักเรียนที่เป็น Early Exit จำนวน 10 คน เป็น Mid Exit จำนวน 14 คน เป็น Late Exit จำนวน 10 คน และ เป็น No Exit จำนวน 11 คน (น้อยกว่านักเรียนที่มีความเสี่ยงร้อยละ 25) นักเรียนที่ได้คะแนนถึงเกณฑ์เมื่อออกมาจากโปรแกรมนักเรียนมีคะแนนด้านความคล่องแคล่วการใช้ภาษา, การเข้าใจในการอ่าน และความรวดเร็วในการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่ม No Exit มาก และนักเรียนจำนวนร้อยละ 70 ในกลุ่ม Early Exit ได้เข้าเรียนในระบบการศึกษาปกติ ซึ่งผลของการวิจัยโดยใช้หลักการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เป็นทางเลือกหนึ่งในการระบุนักเรียนที่มีภาวะแอลดี โดยจะพบได้จากนักเรียนที่

ต้องการการช่วยเหลือระดับเข้มข้นได้ (Non Responders) การให้การสอนเสริมแก่นักเรียนที่มีความเสี่ยงมีความบกพร่องด้านการอ่าน และมีการติดตามความหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ครูสามารถประเมินความสามารถด้านวิชาการของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ผลการวิจัยของ เฮย์ลีย์ แวนเดอร์วูด และอีเดลตันส์ (Healy, Vanderwood, & Edelston, 2005) ผู้ทำการศึกษารื่องการช่วยเหลือด้านการอ่าน การเขียนสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในช่วงแรก โดยใช้หลักการของ RTI ผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนเกรด 1 โดยใช้แบบประเมินการอ่าน นักเรียนทุกคนจะได้รับการประเมินด้วยแบบวัด Phoneme Segmentation Fluency (PSF) (การวัดระดับความคล่องแคล่วด้านภาษาศาสตร์) และแบบวัด A Nonsense Word Fluency (NWF) (การวัดระดับความคล่องแคล่วด้านการใช้คำเสริมต่าง ๆ) หลังการประเมินมีจำนวนนักเรียน 45 คน มีคะแนนต่ำกว่าระดับปกติโดยได้รับการช่วยเหลือ ด้านภาษาอังกฤษ 15 คน โดยได้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ไม่เกิน 5 คน ต่อกลุ่มเป็นเวลา 30 นาทีต่อครั้ง ใช้ระยะเวลาการสอน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ หลังจากผ่านไป 12 ครั้ง มีนักเรียนได้ 45 คะแนนจากการใช้แบบวัด Phoneme Segmentation Fluency (PSF) (การวัดระดับความคล่องแคล่วด้านภาษาศาสตร์) และ 50 คะแนน จากแบบวัด A Nonsense Word Fluency (NWF) (การวัดระดับความคล่องแคล่วด้านการใช้คำเสริมต่าง ๆ) มีนักเรียน 6 คนที่ได้คะแนนตรงตามเป้าที่กำหนดไว้ ไม่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออีก สามารถออกจากโปรแกรมได้ แต่นักเรียนจำนวน 9 คน ต้องได้รับการช่วยเหลือต่อ ในระยะที่ 2 (Tier 2) เมื่อถึงครั้งที่ 25 นักเรียนจำนวน 9 คน สามารถไปสูเป้าหมายได้จากการประเมินด้วยแบบทดสอบ PSF และแบบทดสอบ NWF

เมื่ออ้างอิงกับกระบวนการ RtI แล้ว จะพบว่านักเรียนเหล่านี้ไม่ถือว่ามีความบกพร่อง และไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเพิ่มเติมแต่อย่างใด ซึ่งในงานวิจัยนี้เขาได้เสนอแนะทางเลือกไว้ 3 ประการสำหรับนักเรียนที่ยังไม่ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ 1) ให้ได้รับการช่วยเหลือต่อไปเรื่อยๆ 2) ลองเปลี่ยนการช่วยเหลือแบบใหม่ ๆ และ 3) เพิ่มระดับความเข้มข้นในการช่วยเหลือให้นักเรียน

จากความสำเร็จในการนำแนวคิด RtI ไปจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าการช่วยเหลือด้วย รูปแบบนี้ RtI เป็นการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพให้กับนักเรียนทุกๆ คน และยังสามารถให้ความช่วยเหลือระยะเริ่มต้นแก่นักเรียนที่มีความเสี่ยงจะล้มเหลวด้านการศึกษาด้วย RtI จึงเป็นแนวคิดการเข้าช่วยเหลือที่ได้ผล

สรุป

แนวคิดของ RtI แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่โรงเรียนสามารถค้นหาความบกพร่องของนักเรียนได้ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น รวมถึงการช่วยเหลือที่เหมาะสม สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับแนวคิดของ RtI คือ โครงสร้างและกระบวนการช่วยเหลือ 3 ระยะ แนวคิดนี้นำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพว่าจะต้องมีการวางแผนเพื่อช่วยเหลือ การติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลการช่วยเหลือ และการจัดการกับตัวแปรซึ่งอาจช่วยพัฒนาผลลัพธ์ได้ คุณลักษณะนี้นับว่าเป็นประโยชน์กับครูผู้สอนทั้งในระบบการศึกษาปกติ และระบบการศึกษาพิเศษ ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครอง และบุคลากรเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ RtI ยังสามารถให้ข้อมูลซึ่งช่วยเรียงลำดับความสามารถของนักเรียนด้านการเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องด้วย ดังนั้น โรงเรียนสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มี

ความเสี่ยงที่จะบกพร่องด้านการเรียนรู้ได้ โดยได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม

บรรณานุกรม

- ผดุง อารยะวิญญู. (2554). **อาร์ ที ไอ กระบวนการสอนแนวใหม่ (RTI: Response to Instruction)**.นครปฐม: ไอ.คิว.บุ๊กเซ็นเตอร์.
- มลิวัดย์ ธรรมแสง. (2552). **เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**.
หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาพิเศษ.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Campton, D.L. (2008). *RTI:A Practitioner 's Guide to Implementing Response to Intervention.*, Thousand Oaks, CA: Corwin.
- Cates, G .L., Blum, C. and Swerdlik, M.E. (2011). *Effective RTI Training and Practices: Helping School and District Teams Improve Academic Performance and Social Behavior*. Illinois: Seaway.
- Healy, K., Vanderwood, M., and Edelston, D. (2005). Early literacy interventions for English language learners: Support for an RTI model. *The California School Psychologist*, 10, 55-63.
- Kovaleski, J. and Prasse, D. (2004). Response to Instruction in the Identification of Learning Disabilities: A guide for School Teams. In A. Canter, et al. (Eds.), *Helping Children at Home and School II: Handouts for Families and Educators*. Bethesda, MD: National Association of School Psychologists.
- Kritzer, J., (2554). **Rti ระบบใหม่ในการคัดแยกและช่วยเหลือเด็กแอลดี**.เอกสารประกอบการบรรยายวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2554. หน้า.8.
- Mellard, D. F., and Johnson, E. (2008). *RTI: A Practitioner's Guide to Implementing Response to Intervention*. CA: Corwin.
- Vaughn, S., Linan-Thompson, S., and Hickman, P. (2003). Response to instruction as a mean of identifying students with reading/learning disabilities. *Exceptional children*, 69, pp. 391-409.